

Research Paper: Investigation of the Validity and Reliability of Balance Evaluation Systems Test (BESTest) in Assessment of Balance Disorders in People With Multiple Sclerosis

Samira Kamalian Lari¹, *Hojjat Allah Haghgoor¹, Maryam Farzad¹, Samaneh Hosseinzadeh²

1. Department of Occupational Therapy, University of Social Welfare and Rehabilitation Sciences, Tehran, Iran.

2. Department of Biostatistics, University of Social Welfare and Rehabilitation Sciences, Tehran, Iran.

Citation: Kamalian Lari S, Haghgoor HA, Farzad M, Hosseinzadeh S. [Investigation of the Validity and Reliability of Balance Evaluation Systems Test (BESTest) in Assessment of Balance Disorders in People With Multiple Sclerosis (Persian)]. Archives of Rehabilitation. 2018; 18(4):288-295. <https://doi.org/10.21859/JREHAB.18.4.3>

Received: 02 Jul. 2017

Accepted: 12 Oct. 2017

ABSTRACT

Objective Balance system and postural control are one of the major problems in people with multiple sclerosis. Therefore, the assessment of the balance system and postural control is very essential. Identification and use of standard tools can be a practical solution for more purposeful plan in this issue. Several tools have been used to investigate the balance disorders in these patients, which solely able to screen equilibrium problems, and only predict the risk of falling in the elderly. These questionnaires cannot help the therapist to diagnose the underlying causes of imbalance and also are not useful in directing the purposeful therapeutic process. The Balance Evaluation System's Test (BESTest) was designed from 1990 to 1999 by Dr. Horak in the Continues Medical Education System. This questionnaire is based on the Bernstein's theory of motor control, and the test evaluates Biomechanical, Stability Limits, Postural Responses, Anticipatory Postural Adjustments, Sensory Orientation, and Dynamic Balance through 36 questions. The objective of this study was to determine the validity and reliability of the BESTest evaluation system in patients with multiple sclerosis after providing a coherent version of the questionnaire in Persian.

Materials & Methods This is a methodological and non-experimental study. The BESTest questionnaire was translated by the researcher. The face validity of the questionnaire was evaluated by a survey of 21 patients with multiple sclerosis. The content validity of the questionnaire was further evaluated by a survey of 6 specialists in the field of rehabilitation (three occupational therapists and three specialists in the field of physiotherapy). After that, the BESTest questionnaire and Berg questionnaire were completed by two researchers (the author and another examiner) for 110 people diagnosed as multiple sclerosis, considering inclusion and exclusion criteria, from north, south, east, west, and center of Tehran in the years 2016-2017. After one week, 36 patients from the first stage were reevaluated in with a BESTest questionnaire by the researcher to evaluate the test-retest reliability. The internal consistency with Cronbach's alpha coefficient, test-retest reliability by intra-class correlation coefficients traces, inter-rater reliability coefficients of correlation between the traces, and convergent validity between the two questionnaires (BESTest and Berg) with Pearson correlation coefficient were investigated.

Results The content validity of the questionnaire (the comprehensibility, relevance of the questions, and the cultural matching of words), which were measured by the CVR and CVI statistical methods, were approved by the specialist ($CVI>0.79$ and $CVR>0.99$). Pearson correlation coefficient between all the domains of the BESTest questionnaire (except for the second domain) with the score of the Berg questionnaire was between 0.79 and 0.93. Given that the numbers are above the minimum acceptable value of 0.70 indicates a good convergence between these two questionnaires. By removing a part of a 6th item from the second domain, the Cronbach's alpha coefficient calculated in all domains were between 0.71 and 0.93, which were much higher than the minimum acceptable value of 0.70. These results indicate an excellent internal consistency. Correlation coefficients between two testers in six domains were reported 0.76 to 0.98. Therefore, these coefficients were above 0.70 in all domains, which indicates the good reliability between two examiners. Furthermore, the Intra-sectional correlation coefficient for two repetitions of the questionnaire for the test-retest reliability of the test were 0.84 to 0.99, which were higher than 0.70 (minimum acceptable), which shows that the questionnaire has an excellent test-retest reliability.

Conclusion After changing and removing part of question 6 of the second domain, results demonstrated that the questionnaire BESTest is a valid and reliable test for assessing balance performance in multiple sclerosis patients. It can be used as an accurate tool, both in the areas of clinical (to evaluate the patients' equilibrium status and purposeful therapy planning) and to apply for scientific research in patients with multiple sclerosis.

Keywords:

Multiple Sclerosis,
Balance, BESTest,
Validity and reliabilty

* Corresponding Author:

Hojjat Allah Haghgoor, PhD

Address: Department of Occupational Therapy, University of Social Welfare and Rehabilitation Sciences, Tehran, Iran.

Tel: +98 (21) 22180037

E-Mail: haghgooh@gmail.com

بررسی روایی و پایابی آزمون ارزیابی سیستم‌های تعادلی (آزمون بس) در ارزیابی اختلالات تعادلی بیماران مبتلا به متیپل اسکلروزیس

سمیرا کمالیان لاری^۱، حجت‌الله حق‌گو^۲، مریم فرزاد^۲، سمانه حسین‌زاده^۲

^۱- گروه کاردیومنی، دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی، تهران، ایران.

^۲- گروه آمارزیستی، دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی، تهران، ایران.

حکم

تاریخ دریافت: ۱۱ شهریور ۱۳۹۷

تاریخ پذیرش: ۲۰ مهر ۱۳۹۷

هدف بررسی وضعیت سیستم تعادلی و کنترل پوسچرال در افراد با متیپل اسکلروزیس مهم و ضروری است. شناسایی و بدکارگیری ایزولهای استانداره می‌تواند راهکاری کاربردی برای برنامه‌ریزی هدفمند در این موضوع باشد. تاکنون ایزولهای متعددی برای بررسی اختلالات تعادل در این بیماران به کار رفته است که هر کدام فقط برای غربالگری مشکلات تعادلی استفاده شده است که تنها پیش‌بینی خطر اتفاقیدن را در افراد مسن گزارش می‌دهد. این پرسشنامه‌ای توالتند برای تشخیص علتهای زمینه‌ساز اختلال تعادل به درمانگر کمک کند و در هدایت فرایند درمان هدفمند مؤثر نیستند. ۵ کتر هوراک از سال ۱۹۹۲ پرسشنامه «پس» را در سالهای آموزش پژوهشی معلوم طراحی کرد. با توجه به اینکه این پرسشنامه براساس نظریه کنترل حرکتی برنشتاين پایه‌ریزی شده است، در آن شش حوزه سیستم تعادل (معدودیت‌های پیوکتائیکی، محدودیت‌های تبایه، تغییر وضعیت‌ها و تنظیمات مبنی بر پیش‌بینی، پاسخ‌های وضعی و اکتشافی، جهت‌پایی، حسی، تبایه در امرافت) از طریق ۳۶ سوال بررسی می‌شود. هدف از پژوهش حاضر پس از تهیه نسخه فارسی پرسشنامه بررسی روایی و پایابی آزمون ارزیابی سیستم‌های تعادلی در افراد با پایابی متیپل اسکلروزیس است.

روض بررسی این مطالعه از نوع پوشش‌نامه و غیرتجربی است. محقق ابتدا پرسشنامه پس و ترجمه کرد. روایی صوری پرسشنامه با تغییراتی از ۲۱ بیمار متیپل اسکلروزیس بررسی شد. روایی محتواهای پرسشنامه تیز با نظرسنجی از ۶ متخصص توانبخشی (سه متخصص کاردیومنی و سه متخصص فیزیوتراپی) ارزیابی شد. سپس دو محقق (نویسنده و یک آزمونگر دیگر) برای ۱۱ فرد با تغییریں متیپل اسکلروزیس و دارای معیار ورود به مطالعه و ساکن شمال، جنوب، شرق، غرب و مرکز شهر تهران، در سال ۱۳۹۵-۱۳۹۶ پرسشنامه پس و پرسشنامه پرگ را تکمیل کردند. بعد از پک هفتاد و نو از افراد ارزیابی شده با پرسشنامه پس برای بررسی پایابی آزمون و بازآزمون مجدد ارزیابی شدند. با اطلاعات حاصل، همسانی درونی پرسشنامه با ضرب‌اللایی کروماتیک پایابی آزمون و بازآزمون با ضرب‌اللایی همپستگی درونی را داری بودند. پایابی بین دو آزمونگر با محاسبه ضرب‌اللایی همپستگی درونی و دمایی و تیز روایی همگرایی بین دو پرسشنامه پس و پرگ با محاسبه ضرب‌اللایی پرسشنامه پرسون بررسی شد.

پالانه مختصه‌مان روایی محتواهی پرسشنامه (قابل قبول و متأسیب‌گویند و متأسیب‌گویند و تطبیق و ازمعا مطابق با فرهنگ) را تایید کردند که از طریق روش‌های آماری CVI و CV (CVR > ۰/۹۹ و CV > ۰/۷۶) ضرب‌های همپستگی پرسون بین تملیع حوزه‌های پرسشنامه پس (به جز حوزه دوم) با تمره پرسشنامه پرگ بین ۰/۷۶ تا ۰/۹۳، بود. اعداد از حداقل مقدار قابل قبول بین ۰/۷۰ تا ۰/۹۰ با اثر حسته و این نشان‌دهنده روایی ممکن‌بایی خوب بین این دو پرسشنامه است. بعد از حدف بخشی از سوال ۶ از حوزه دوم، ضرب‌اللایی کروماتیک شده در تملیع حوزه‌ها بین ۰/۷۱ تا ۰/۹۲، بعنی پیشرفت از حداقل مقدار قابل قبول (۰/۷۰). بود که این موضع نشان‌دهنده حسنه در تملیع حوزه‌ها بین ۰/۷۱ تا ۰/۹۲، بعنی پیشرفت از حداقل مقدار قابل قبول (۰/۷۰). بود که این موضع نشان‌دهنده حسنه در تملیع حوزه‌ها با ایاعی ۰/۷۰، بود که نشان‌دهنده وجود پایابی بین دو آزمونگر است. مختصه‌مان ضرب‌های همپستگی درونی و دمایی با دو مرتبه تکرار برای پایابی آزمون و بازآزمون بین ۰/۸۴ تا ۰/۹۱، بود که بالاتر از ۰/۷۰ (حداقل مقدار قابل قبول) و نشان‌دهنده پایابی آزمون و بازآزمون خوب پرسشنامه است.

نتیجه کمی بعد از تغیر و حلف بخشی از سوال ۶ از حوزه دوم نتایج نشان داد پرسشنامه پس برای ارزیابی عملکرد تعادلی در بیماران متیپل اسکلروزیس روایی و پایابی خوبی دارد و می‌توان آن را به عنوان ارزایی معتبر، هم در حوزه‌های بالینی (به منظور ارزیابی وضعیت تعادلی این بیماران و برآلمه‌ریزی هدفمند درمانی) و هم برای ارتقای پژوهش‌های علمی در بیماران متیپل اسکلروزیس به کار برد.

کلیدواژه‌ها:

متیپل اسکلروزیس، تعادل، آزمون پس، روایی و پایابی

نویسنده مسئول:
دکتر حجت‌الله حق‌گو

نشانی: تهران، دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی، گروه کاردیومنی.

تلفن: ۰۹۸ ۰۴۱ ۰۰۴۷

رایانه‌ای: haghgooh@gmail.com

دارد؛ از قبیل: آزمون تعادلی ستاره^۱، آزمون دوی رفت و پر گشت سریع^۲، پرش به شکل هشت^۳، پرش از سمتی به سمت دیگر^۴، پرش چاپکانه^۵، مقیاس تعادلی پرگ^۶، تست زمان بندی پرخاستن و حرکت کردن^۷، شاخص دینامیک گام^۸، شاخص چایه جایی هایسر^۹، پرسش نامه سرگیجه معلولان^{۱۰}، اعتماد به نفس در تعادل و پیوه فعالیت^{۱۱} و غیره، روانی و یا یابی این آزمون‌ها در ایران در حوزه بیماری مالتیپل اسکلروزیس بروزی شده است^{۱۲}-۲۰-۱۶، ۱۸-۱۹. تمام ابزارهای ارزیابی تعادل بالینی نامبرده، تنها قادر به پیش‌بینی خطر افتادن در افراد مسن هستند و توانایی گمک به درمانگر برای تشخیص علتهای زمینه‌ساز اختلال تعادل را ندارند و در هدایت فرایند درمان هدفمند مؤثر نیستند^{۱۲}-۲۱.

در این مطالعه روانی و یا یابی آزمون دیگری از ارزیابی تعادل در بیماران مالتیپل اسکلروزیس بروزی می‌شود. این آزمون با وجود اینکه نمره تعادلی را می‌ستجد، اختلالات عصبی منجر به عدم تعادل در بیمار را نیز مشخص می‌کند. با توجه به اینکه بیماری امراض مناطق مختلفی از مغز را درگیری می‌کند و تبلوی بالینی هر یک از بیماران متفاوت است، این آزمون امکان تشخیص اختصاصی حوزه مربوط به اختلال در برنامه‌بزی فرایند درمان را به طور پیوه به پزشکان و درمانگران می‌دهد^{۲۱}. به کارگیری ابزار استاندارد پس نوعی سرمایه‌گذاری بالرژی است که با بهره‌گیری از آن می‌توان روش‌های پیش‌بینی را که باید چایگزین با حذف شوند شناسایی کرد پس از جامع‌ترین و در دسترس قرین ابزارهای ارزیابی تعادل در جامعه است که در حالت کلی ۲۷-۲۱ آیتم دارد، اما چون برخی از آن‌ها برای هر دو سمت پدن مورد ارزیابی قرار می‌گیرد در مجموع ۳۶ مورد در ۶ حریطه ارزیابی می‌شود که شامل محدودیت‌های بیومکانیکی^{۱۳}، محدوده ثبات/قائم بودن^{۱۴}، تغییر وضعیت‌های پیش‌بینی کنندگی^{۱۵}، واکنشی^{۱۶}، جهت‌بایی حسی^{۱۷} و ثبات در راه‌رفتن^{۱۸} است^{۲۱}.

ابزاری که بتوان از آن در سطح بزرگی از جامعه و در پژوهش‌های پانوئن زیاد استفاده کرد، پیوه‌گی منحصر به فردی دارد که می‌تواند برای نظریه‌پردازی و پژوهش‌های مروری و فراتحلیلی به کار رود^{۲۱}. نحوه استفاده از پرسشنامه پس پیمار ساده است و وقت

مقدمه

مالتیپل اسکلروزیس یکی از رایج‌ترین بیماری‌های تحلیل‌برنده عصبی در بزرگ‌سالان است^{۲۲}. این بیماری منجر به تحریب گسترهای از غلاف میلین اطراف اکسون نورون‌های حسی و حرکتی در سیستم عصبی مرکزی می‌شود^{۲۳}. شیوع این بیماری در خانم‌ها بیشتر از آقایان است. همچنین سفیدپوستان بیشتر از دیگر زنده‌ها به این بیماری مبتلا می‌شوند^{۲۴}. این بیماری معمولاً بین سنین ۲۲ تا ۴۵ سالگی بروز می‌کند^{۲۵} و سیر پیشرفت آن به درجات مختلف تغییر می‌کند. بعضی از بیماران درگیر زوال سریع و مدام هستند (نوع پیش‌رونده لولیه)، بیشتر این بیماران (حدود ۸۵ درصد) عالم عود و فروکش خیرقابل پیش‌بینی را تجربه می‌کنند (نوع عود و فروکش).

تبلوی بالینی این بیماران با توجه به نوع الگوی ابتلاء و موقعیت چهارهایی مغز که غلاف میلین آن از بین رفت، متفاوت است. عالم اولیه این بیماری عبارتند از: پاراستزی، دوبینی، کاهش دید در یک چشم، خستگی، بی‌ثباتی هیجانی و کاهش حس در اندام‌ها. با پیشرفت بیماری، عالم ثانی‌بیانی همچون پاراستزی مشهودتر در هو دو اندام فوقانی و تحتانی باختلالات شدید بینایی، آتاکسی، مشکلات بینایی، اسپاسم عضلات و اختلالات تعادل رخ می‌دهد^{۲۶}. از میان تبلوهای بالینی نامبرده، اختلالات تعادل از مهم‌ترین و مشکل‌سازترین عالم بیماری اماس است^{۲۷}.

تعادل^{۲۸} به عنوان توانایی حفظ وضعیت برای انجام فعالیت‌های ارادی و مقابله با اغتشاش‌ها (درونی یا بیرونی) و از لحاظ بیومکانیکی، نگهداری مرکز جرم بدن در محدوده سطح انتکا تعریف می‌شود^{۲۹}. داشتن تعادل طبیعی مستلزم هماهنگی بین سیستمهای متفاوت بدنی همچون سیستم عضلانی اسکلتی، بینایی، دهلیزی، عصبی و قلب و عروق است^{۳۰}. اختلال تعادل باعث می‌شود فرد به خاطر ترس از افتادن، مشارکت اجتماعی خود را کاهش دهد^{۳۱-۳۲} و از طرفی بهبود وضعیت تعادلی، اعتماد به نفس این بیماران را تقویت می‌کند^{۳۳-۳۴}. این امر موجب مدیریت بهتر زمان و کاهش مشکلات روحی می‌شود^{۳۵}. یافتن راههای مؤثرتر برای درمان اختلالات تعادلی همواره مورد توجه متخصصان علوم توانبخشی است.

با توجه به حوزه وسیع و پیچیده تأثیرات و عوارض اختلالات تعادلی، طراحی برنامه توانبخشی جامع به منظور بازتوانی و کاهش تأثیرات در افراد مبتلا به اماس ضروری است. از آنچه‌که این امر مستلزم ارزیابی دقیق تمام عوارض اختلالات تعادلی و تأثیرات منفی ثانویه آن است، به کارگیری ابزار ساده، مناسب و ضروری است. آزمون‌های عملکردی زیادی برای ارزیابی تعادل وجود

- 4. Star Excursion Balance Test (SEBT)
- 5. Shuttle run
- 6. Finger of 8 hop
- 7. Side to side hop
- 8. Agility hop
- 9. Berg balance scale
- 10. Timed Up and Go Test
- 11. Gait Index Dynamic
- 12. Hauser Ambulation Index
- 13. Dizziness Handicap Inventory
- 14. Activities-specific balance confidence
- 15. Biomechanical constraints
- 16. Stability Limits/Verticality
- 17. Transitions/Anticipatory
- 18. Reactive
- 19. Sensory orientation
- 20. Stability in gait

- 1. Primary progressive
- 2. Relapsing and remitting
- 3. Balance

اسکلروزیس و با گذشت حداقل دو سال از این بیماری در مطالعه شرکت گردند. این افراد نباید سابقه ابتلاء به بیماری‌های نورولوژیک دیگری داشته باشند. همچنین باید حداقل دو ماه از آخرین حمله مغزی گذشته باشد. با توجه به ویژگی‌های اجرایی این تست تمام شرکت گنده‌گان با ناتوانی خفیف تا متوسط بودند یعنی نمره مقیاس ناتوانی گستره آن‌ها بین ۱ تا ۴/۵ گزارش شد. معیارهای خروج شامل نبود و کی از معیارهای شرکت افراد در مطالعه، تماشا به خروج از مطالعه حین جلسات ارزیابی، وقوع بیماری مزمن یا حملات مغزی و یا مرگ فرد حین پژوهش بود.

روش جمع‌آوری اطلاعات

به منظور بررسی روابی محتوای، شش متخصص گه در زمینه ارزیابی تعادل بیماری‌های نورولوژیک تحریر داشته‌پوشش نامه را بررسی گردند. اطلاعات اولیه بیماران برای بررسی داشتن معیارهای ورود به مطالعه از طریق معاینه پزشکی و پوشش نامه اطلاعات جمعیت‌شناسنی جمع‌آوری شد. سپس دو پژوهشگر اصلی و همکار وضعیت تعادلی ۱۱ بیماری معیارهای ورود به مطالعه را داشتنده از طریق پوشش نامه‌های پس و پرگ بررسی گردند. همچنین سعی شد در این مدت مداخلات درمانی (پزشکی و توانبخشی) در این افراد تغییری نکند و در صورت انجام مداخله چدیده فرد از مطالعه حذف می‌شود. پس از گذشت یک هفته، برای بررسی پایابی آزمون و بازآزمون، ۳۷ بیمار مجدداً ارزیابی شدند. نویسنده اول مقاله، این ارزیابی‌ها را به دلیل سیار و قابل حمل بودن وسائل ارزیابی در هر مکانی که شرایط و امنیت لازم را برای ارزیابی پوشش نامه‌های وضعیت تعادل داشت انجام داد. ارزیابی‌ها علی یک جلسه (بدون درنظر گرفتن تکرار پذیری آزمون) و با توجه به شرایط بیمار به صورت متغیر بین ۳۰ تا ۵۰ دقیقه طول می‌گشید.

تجزیه و تحلیل آماری

برای توصیف نمونه‌های بررسی شده از میانگین، انحراف معیار و تعناد و درصد استفاده شد. برای تعیین روابی محتوای پوشش نامه از شاخص‌های ضریب نسبی روابی محتوا (CVR) و شاخص روابی محتوا (CVI)، روابی همگرایی این پوشش نامه با پوشش نامه پرگ با ضریب همبستگی پرسون برسی شد. به منظور تعیین پایابی آزمون و بازآزمون و پایابی بین دو آزمونگر از ضریب همبستگی درون خوشای ICC استفاده شد. همسانی درونی پوشش نامه نیز با آلفای کرونباخ بررسی شد.

پافتمه

افراد شرکت‌گنده در این مطالعه (۷۶ نفر زن و ۳۶ نفر مرد) از نظر سطح تحصیلات به سه دسته زیر دیپلم (۱۷ نفر)، دیپلم (۴۲ نفر) و تحصیلات دانشگاهی (۵۱ نفر) تقسیم می‌شوند که در

کمی را برای اجرا و نمره‌گذاری به خود اختصاص می‌دهد. بنابراین در دست داشتن پرسشنامه‌ای با ویژگی‌های ذکر شده به متخصصان کاردینالی کمک می‌گند تا با کمترین امکانات بررسی جامعی را از وضعیت تعادلی فرد مبتلا داشته باشند. این روایی و پایابی پرسشنامه ارزیابی تعادل تست سیستم‌ها و ارزیابی ویژگی‌های سایکومتریک نسخه فارسی آن، وسیله ارزیابی معیاری برای بررسی وضعیت تعادلی و عوارض مربوط در بیماران اماس و تحقیق در مورد پیامدهای مداخلات توانبخشی مختلف از جمله کاردینالی است [۲۱].

به دلیل جامعیت‌بودن آنemای این تست برای بررسی روایی و پایابی، این تست در کشورهای مختلف روی بیماران مختلفی انجام شده است؛ برای مثال لتشیا و همکاران در سال ۲۰۱۴ به بررسی روایی و پایابی این تست روی بیماران همی پارزی در کشور بزرگ [۱۸] پرداختند. در سال ۲۰۱۴ چینیسونگ کرام و همکاران روی بیماران سکته مغزی حاد در کشور ژاپن [۱۹] و آیگالی و همکاران در سال ۲۰۱۱ روی بیماران پارکینسون در ایالت متحده آمریکا روایی و پایابی این تست را بررسی گردند [۲۰]. همچنین در مطالعه‌ای مشابه، یاکوبس^{۱۱} و همکاران در سال ۲۰۱۲ مطالعه‌ای با عنوان «ارزیابی درستی پس از انجام دادن تا وضعیت مشکلات تعادلی بیماران مبتلا به اماس را مشخص کنند»

به دلیل اینکه حجم نمونه در این مطالعه کم بود (۱۳ نفر) و تنها به روایی یکی از حیطه‌های این تست پرداخته شده است، نتیجه این پژوهش ارزش اعتبارسنجی پایینی دارد [۲۱]. با توجه به اینکه این تست توانایی تمایز اختلال تعادل در حوزه‌های مختلف اینکه را دارد و به متخصصان توانبخشی امکان برنامه‌ریزی هدفمند و مدیریت بهتر زمان را می‌دهد در این مطالعه روایی و پایابی تمامی حوزه‌های نسخه فارسی پرسشنامه پست با حجم نمونه بالا روی بیماران اماس در کشور ایران بررسی شد.

روش بررسی

تحقیق حاضر مطالعه غیرتجربی از نوع متدولوژیک است. هم از اطلاع‌رسانی به بیماران درباره نحوه انجام این تست و گرفتن رضایت‌نامه کتبی از آن‌ها ۱۱۰ نفر (با میانگین سنی ۳۸، ۲۹ و انحراف معیار ۷/۸۶) از مراجعتنامه فارسی زبان به انجمن اماس و مراکز توانبخشی سطح تهران در سال ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶ انتخاب شدند. متخصصان مغز و اعصاب و نورولوژیست بیماری مالتیپل اسکلروزیس آن‌ها را تشخیص داده بودند. تمام بیماران انتخاب‌شده معیارهای ورود به مطالعه را داشتند. نمونه‌گیری به صورت ساده و غیراحتمالی انجام شد. تمام افراد با نسخه فارسی پرسشنامه پس و مقیاس تعادلی پرگ ارزیابی شدند.

افراد به صورت داوطلبانه و با تشخیص قلمی بیماری مالتیپل

توانگشتشی

جدول آ. بررسی روابی پرسشنامه ارزیابی تعادل و تست سیستمها (بس)

جزوه‌های پرسشنامه بس	تعداد نمونه	ضریب تست روابی محظوظ	شاخص تست روابی محظوظ	روابی همگرایی با پرسشنامه پرگ	نامناسبی (CVI) (n=6)
۱. محدودیت‌های بیومکانیکی	۱	۱	۱	۰/۹۰	
۲. محدودیت‌های ثبات	۱	۰/۹۶	۱	۰/۷۳	
۳. تغییر وضعیت‌های تنفسی و نفسی مبنی بر پاکشیدن	۱	۰/۸۳	۰/۸۳	۰/۹۰	
۴. پاسخ‌هایی و نفسی واکنشی	۰/۹۶	۱	۰/۹۶	۰/۹۹	
۵. چهت‌پایی‌های حسی	۱	۰/۸۳	۰/۸۳	۰/۹۰	
۶. ثبات در راهروقان	۱	۱	۱	۰/۹۰	

نتایج

جدول آ. بررسی پایابی پرسشنامه ارزیابی تعادل و تست سیستمها (بس)

جزوه‌های پرسشنامه بس	تعداد نمونه	همسانی درونی (با محاسبه الگای کرونباخ) (n=110)	پایابی آزمون و بازآزمون	پایابی بین دوآزمونگر
۱. محدودیت‌های بیومکانیکی	۰/۹۹	۰/۹۸	۰/۹۸	۰/۹۸
۲. محدودیت‌های ثبات	۰/۹۱	۰/۸۴	۰/۸۴	۰/۹۷
۳. تغییر وضعیت‌های تنفسی و نفسی مبنی بر پاکشیدن	۰/۸۷	۰/۹۳	۰/۹۳	۰/۹۶
۴. پاسخ‌هایی و نفسی واکنشی	۰/۸۷	۰/۸۸	۰/۸۸	۰/۹۷
۵. چهت‌پایی‌های حسی	۰/۸۸	۰/۸۹	۰/۸۹	۰/۹۷
۶. ثبات در راهروقان	۰/۹۳	۰/۹۹	۰/۹۹	۰/۹۸

نتایج

بازآزمون) و نیز اطلاعات ارزیابی دوآزمونگر (پایابی بین دوآزمونگر) در جدول شماره ۲ ارائه شده است. نتایج جدول شماره ۲ نشان می‌دهد ضرایب الگای کرونباخ در تمام حوزه‌های پرسشنامه بس پیشتر از ۰/۷۰ محاسبه شده است. همچنین دامنه مقدار پر ICC بیشتر از ۰/۷۰ محاسبه شده است. همچنان دامنه مقدار پر ICC نمرات هر یک از حوزه‌های پرسشنامه بس در دو مرتبه آزمون ۰/۸۴ تا ۰/۹۹ تا ۰/۹۹ تا ۰/۸۴ محاسبه شده است. علاوه بر این، ضریب همبستگی پرسشنامه (ارزیابی بین دوآزمونگر) در هر شش حوزه از ۰/۷۶ تا ۰/۹۹ محاسبه شده است.

بحث

با توجه به اینکه ابزارهای موجود برای ارزیابی تعادل بالینی توافقی کمک به درمانگر در تشخیص علتهای زمینه‌ساز اختلال تعادل را ندارند ولی آزمون بس (BESTest) قادر به تفکیک زیرسامانه‌های تعادلی است و می‌تواند هدفمند برای فرآیند درمان برنامه‌ریزی کند. در این مطالعه بس از ترجمه تست روابی محظوظ از طرق متخصصین توابعی خود بررسی شد و بس از انعام مراحل اجرایی توسعه دو ارزیابی همسانی درونی پرسشنامه، پایابی آزمون-بازآزمون و پایابی بین دوآزمونگر بررسی شد.

ارتباط با مقیاس ناتوانی گستردگی در چهار علقه (۱-۱/۵)، (۲-۲/۵)، (۳-۳/۵)، (۴-۴/۵) و (۵-۵/۵) قرار می‌گیرند.

نتایج بررسی روابی محظوظ (ضرایب CVR و CVI) تمام آیتم‌ها بر اساس نظر متخصصان، ضریب همبستگی پرسشنامه بست با نمره کل پرسشنامه تعادلی پرگ، و همسانی درونی آیتم‌های پرسشنامه بست یعنی ضرایب الگای کرونباخ در جدول شماره ۱ ارائه شده است. با توجه به جدول شماره ۱، ضریب نسبی روابی محظوظ برای حوزه‌های ۱، ۲، ۳ و ۶ معادل ۱ درصد بود که نشان‌دهنده روابی محظوظ در بهترین سطح است. در دو حوزه ۲ و ۴، ضریب نسبی روابی محظوظ ۶۶ درصد محاسبه شد که حاکی از روابی نسبی پرسشنامه است. همچنین، برای شاخص نسبی روابی محظوظ، تمامی موارد از حد اقل ۰/۸۳ درصد تا ۱ متغیر بودند که نشان‌دهنده روابی بالای پرسشنامه است. ضریب همبستگی پرسشنامه در تمامی حوزه‌ها به جز حوزه شماره ۲، نشان‌دهنده همگرایی بالای پرسشنامه بس و پرسشنامه تعادلی پرگ (از ۰/۷۹ درصد تا ۰/۹۰ درصد) بود.

نتایج اطلاعات فراهمشده طی دو نوبت ارزیابی (پایابی آزمون و

22. Expanded Disability Status Scale (EDSS)

اول در گروه کاردرمائی، دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی است. بدینوسیله از بیماران مراجعت کننده به انجمان اماس، واقع در بیمارستان سینا که با همکاری‌های لازم روند پژوهش را آسان گردند تشکر و قدردانی می‌گذیرم.

نخست، علیق نظر متخصصین در ارتباط با روابی محظوظ همه آیتم‌ها قابل درگاه مرتبه با مفهوم ارزیابی شده و تعلیمی واژه‌ها مناسب با فرهنگ ایرانی هستند. در ادامه همبستگی معناداری بین هر یک از حوزه‌های نسخه فارسی آزمون پس با مقیاس خارجی وضعیت تعادلی پرگ وجود داشت که این نتیجه با مطالعه مشابهی که لتشیا و همکاران در سال ۲۰۱۴ بر روی بیماران همی‌پارزی در کشور بزرگ انجام داده بودند همخوانی داشت. علیق نتایج آماری، پرسشنامه همسانی درونی رضایت‌بخش دارد. ضریب همبستگی درون رده‌ای در پایابی بین دو آزمونگر آزمون‌بازآزمون در دامنه بالاتر از قابل قبول گزارش شد که نتایج پایابی این بررسی با مطالعه‌ای که کرام و آبیگالی به ترتیب روی بیماران سکته مغزی و پارکینسون در سال ۲۰۱۱ انجام داده بودند همخوانی داشت.

نتیجه‌گیری

با توجه به اینکه ابزارهای موجود برای ارزیابی تعادل بالینی نمی‌توانند در تشخیص علتهای زمینه‌ساز اختلال تعادل به درمانگر کمک کنند، آزمون پس می‌تواند زیرسامانه‌های تعادلی را تفکیک کند و برنامه‌ریزی هدفمندی برای فرایند درمان داشته باشد. در این مطالعه پس از ترجمه تست، روابی محظوظ از طریق متخصصان توانبخشی بررسی شد و پس از اتمام مراحل اجرایی توسط دو ارزیاب، همسانی درونی پرسش‌نامه، پایابی آزمون و باز آزمون و پایابی بین دو آزمونگر بررسی شد.

براساس نظر متخصصان در ارتباط با روابی محظوظ، تمام آیتم‌های قابل درگاه، مرتبه با مفهوم ارزیابی شدند و تعلیمی واژه‌ها با فرهنگ ایرانی مناسب هستند. بین هر یک از حوزه‌های نسخه فارسی پرسشنامه پس با مقیاس خارجی وضعیت تعادلی پرگ همبستگی معناداری وجود داشت. این نتیجه با مطالعه مشابهی که لتشیا و همکاران در سال ۲۰۱۴ روی بیماران همی‌پارزی در کشور بزرگ انجام داده بودند همخوانی دارد. بر اساس نتایج آماری، پرسشنامه همسانی درونی رضایت‌بخشی دارد. ضریب همبستگی درون رده‌ای در پایابی بین دو آزمونگر و آزمون و بازآزمون در دامنه بیشتر از قابل قبول گزارش شد. نتایج پایابی این بررسی با مطالعه‌ای که کرام و آبیگالی به ترتیب روی بیماران سکته مغزی و پارکینسون در سال ۲۰۱۱ انجام داده بودند همخوانی داشت. بنابراین با توجه به اینکه آزمون پس با توان بالا در بیماران مبتلا به مالتیپل اسکلروز پس روا و یا شد، پیشنهاد می‌شود روابی و پایابی این تست در بیماران نورولوژیک دیگر مانند اسکلروزیس جانی آمیوترافیک، پارکینسون، سکته مغزی و ... در ایران بررسی شود.

تشکر و قدردانی

پژوهش حاضر برگرفته از پایابی‌نامه کارشناسی ارشد نویسنده

References

- [1] Pedretti LW, Eady MB. Occupational therapy: Practice skills for physical dysfunction. London: Mosby, 2001.
- [2] Ross E, Purtill H, Uszynski M, Hayes S, Casey B, Browne C, et al. Cohort study comparing the Berg Balance Scale and the Mini-BESTest in people who have Multiple Sclerosis and are ambulatory. *Physical Therapy*. 2016; 96(9):1448–55. doi: 10.2522/ptj.20150416
- [3] Bucks J, Bigley G, Hill H. Rehabilitation challenges in Multiple Sclerosis. *Annals of Indian Academy of Neurology*. 2009; 12(4):296. doi: 10.4103/0972-2327.58273
- [4] Mehraban S, Bahmani B, Azimian M, Rezasoltani P. The effectiveness of cognitive behavioral based stress management training on anxiety in female MS patients. *Iranian Rehabilitation Journal*. 2015; 13(3):49-53.
- [5] Kosari Nejad M, Noorizadeh Dehkordi S, Dadgoo M, Hassani Mehraban A, Nabavi M. The association between urinary disorder, hyper-tonia and assistive device usage with falling in individual with Multiple Sclerosis. *Physical Treatments-Specific Physical Therapy Journal*. 2014; 3(4):24-8.
- [6] Cattaneo D, Jonsdottir J, Repetti S. Reliability of four scales on balance disorders in persons with Multiple Sclerosis. *Disability and Rehabilitation*. 2007; 29(24):1920–5. doi: 10.1080/09638280701191859
- [7] Smitka J, Brown T, Björkhund G. Loss of mobility and the patient burden of Multiple Sclerosis: expert opinion on relevance to daily clinical practice. *Postgraduate Medicine*. 2015; 128(1):145–51. doi: 10.1080/00325481.2016.1120162
- [8] Rodrigues LC, Marques AP, Barros PB, Michaelsen SM. Reliability of the balance evaluation systems test (BESTest) and BESTest sections for adults with hemiparesis. *Brazilian Journal of Physical Therapy*. 2014; 18(3):276–81. doi: 10.1590/bjpt-rbf2014.0033
- [9] Chinsongkram B, Chaikereerat N, Saengsirisuwan V, Vinayatharakij N, Horak FB, Boonsinsukh R. Reliability and validity of the balance evaluation systems test (BESTest) in people with subacute stroke. *Physical Therapy*. 2014; 94(11):1632–43. doi: 10.2522/ptj.20130558
- [10] Daneshmandi H. [Corrective exercises (Identification and practice) (Persian)]. Tehran: SAMT, 2004.
- [11] Staff MC. Balance problems [Internet]. 2016 [Updated 4 February 2016]. Available from: <http://www.mayoclinic.org/diseases-conditions/balance-problems/home/ovc-20166187>
- [12] Ghaffari S, Ahmadi F, Nabavi SM, Kazem Nezhad A. Effects of applying hydrotherapy on quality of life in women with Multiple Sclerosis. *Archives of Rehabilitation*. 2008; 9(3):43-50.
- [13] Masoudi R, Kheini F, Ahmadi F, Mohammadi I. [The effect of self care program base on the Orem frame work on fatigue and activity of daily living in Multiple Sclerosis patients (Persian)]. *Archives of Rehabilitation*. 2009; 10(3).
- [14] Farhadian M, Bozorgi J, Asghar A, Ahmadi Fakhreh M, Movavati Z, Qafanizadeh F. Effect of gait retraining on balance, activities of daily living, quality of life and depression in stroke patients. *Iranian Rehabilitation Journal*. 2015; 13(4):116-9.
- [15] Caceres V. How to cope with MS walking challenges [Internet]. 2016 [Updated 4 February 2016]. Available from: <http://www.everydayhealth.com/hs/multiple-sclerosis-symptoms/multiple-sclerosis-coping-with-walking-problems/>
- [16] Hines M, Blum JJ. Three dimensional mechanics of eukaryotic flagella. *Biophysical Journal*. 1983; 41(1):67–79. doi: 10.1016/s0006-3495(83)84406-3
- [17] Amin B. [The effect of 10 weeks of central body exercises on the balance and quality of life of women with Multiple Sclerosis with emphasis on Expanded Disability Status Scale (EDSS) (Persian)] [MSc. thesis]. Kerman: Shahid Bahonar University of Kerman; 2016.
- [18] Akbari Kamrani AA, Zamani Sani SH, Fathi Rezaie Z, Aghdasi MT. Concurrent validity of functional gait assessment, timed up and go, and gait speed tests in the Persian community-dwelling elderly. *Iranian Rehabilitation Journal*. 2010; 8(2):15-20.
- [19] Cattaneo D, Regola A, Meotti M. Validity of six balance disorders scales in persons with Multiple Sclerosis. *Disability and Rehabilitation*. 2006; 28(12):789–95. doi: 10.1080/09638280500404289
- [20] Masoudi R, Kheini F, Ahmadi F, Mohammadi I. [The effect of self-care program base on the Orem frame work on fatigue and activity of daily living in Multiple Sclerosis patients (Persian)]. *Archives of Rehabilitation*. 2009; 10(3).
- [21] Horak FB, Winsley DM, Frank J. The balance evaluation systems test (BESTest) to differentiate balance deficits. *Physical Therapy*. 2009; 89(5):484–98. doi: 10.2522/ptj.20080071
- [22] Jacobs JV, Kasser SL. Balance impairment in people with Multiple Sclerosis: Preliminary evidence for the Balance Evaluation Systems Test. *Gait & Posture*. 2012; 36(3):414–8. doi: 10.1016/j.gaitpost.2012.03.026
- [23] Leddy AL, Crowner BE, Eahart GM. Utility of the mini-BESTest, BESTest, and BESTest sections for balance assessments in individuals with Parkinson disease. *Journal of Neurologic Physical Therapy*. 2011; 35(2):90–7. doi: 10.1097/npt.0b013e31821a620c